

Водено от общностите местно развитие

Възможности за многофондово прилагане на подхода

Местна инициативна група „Елин Пелин-Горна Малина“

19-20 ноември, 2016 г.

Финансов ресурс

Подходът „Водено от общностите местно развитие” се изпълнява на териториите на селските и рибарските райони и териториите със специфични характеристики, съгласно Националната концепция за пространствено развитие.

Във финансиране на подхода ВОМР участват следните програми на ЕС:

- Програмата за развитие на селските райони за периода
- Програмата за морско дело и рибарство
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”
- Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност”
- Оперативна програма „Околна среда”

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

По ОПИК 2014-2020 се предвижда принос към стратегиите за ВОМР съобразно спецификите на конкретната територия и в унисон с приоритетите и целите на програмата. Стратегиите на ВОМР трябва да имат заложен приоритет, цели и мерки за изпълнение в следните направления:

- Насърчаване на разработването и въвеждането в практиката на иновации (Тематична цел 1, Приоритетна ос 1 от ОПИК 2014-2020 "Технологично развитие и иновации");
- Повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, вкл. чрез диверсификация и алтернативни дейности (Тематична цел 3, Приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП”).

РЕЗУЛТАТИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ВОМР ПО ОПИК

Основните резултати, които се очакват от подкрепата на проекти на местно ниво по ОПИК чрез инструмента ВОМР, са свързани с:

- ▶ трансфер на знания и технологии на местно ниво чрез инвестиции за повишаване на капацитета на МСП за пазарно развитие, производителността на труда и намаляване на енергоемкостта и ресурсоемкостта на производството на тези територии;
- ▶ насърчаване на иновационната активност, разработването и внедряването на иновации от и на тези територии, както и насърчаване на частните инвестиции в научни изследвания и иновации;
- ▶ подобряване на достъпа до финансиране на МСП и насърчаване създаването на нови устойчиви предприятия, които да осигуряват заетост на местното население и възможности за повишаване на доходите му.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Бюджетът от ОПИК 2014-2020, определен съгласно Споразумението за партньорство за прилагане на подхода BOMP, е в размер на 16 194 233 евро по приоритетна ос „Технологично развитие и иновации“ и 37 786 543 евро по приоритетна ос „Предприемачество и капацитет за растеж за малки и средни предприятия“.

Максималният размер на общия публичен принос в бюджета на една стратегия за BOMP от ОПИК 2014-2020 г. е в размер до левовата равностойност на:

- а) 500 000 евро, когато местната инициативна група обхваща територия с население от 10 000 до 15 000 жители;
- б) 1 000 000 евро, когато местната инициативна група обхваща територия с население от 15 001 до 45 000 жители включително;
- в) 1 500 000 евро, когато местната инициативна група обхваща територия с над посоченото в буква „б“ население.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Мерките, включени в стратегиите за ВОМР, които ще се финансират по ОПИК 2014-2020, ще се изпълняват в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis.

Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която се кандидатства заедно с другите получени минимални помощи, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро и левовата равностойност на 100 000 евро (за МСП, които осъществяват шосейни товарни превози за чужда сметка) в случай на едно и също предприятие, за период от три бюджетни години.

Максималният интензитет на помощта по проектите е до 90 % от общата стойност на допустимите разходи.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Примерни дейности по Приоритетна ос 1 Технологично развитие:

- ▶ Развитие на сътрудничеството за иновации между предприятията, научните среди и бизнеса
- ▶ Подкрепа за иновации в предприятията

Фокусиране на интервенциите на основа на Иновационната стратегия за интелигентна специализация

Бюджет за ВОМР: 16 194 233 евро

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

По Приоритетна ос 1 ще се подкрепят само инвестиции, попадащи в тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация:

ИКТ и информатика:

- ▶ производства, особено Fabless и нови подходи за дизайн и/или асемблиране;
- ▶ ИКТ подходи в машиностроене, медицина и творчески индустрии (във връзка с другите три тематични области), вкл. дигитализация на културно-историческо наследство, развлекателни и образователни игри, „инбедид“ софтуер;
- ▶ 3D дигитализация, визуализация и прототипиране;
- ▶ Big Data, Grid and Cloud Technologies;
- ▶ безжични сензорни мрежи и безжична комуникация/управление;
- ▶ езикови технологии;
- ▶ уеб, хибридни и "native" приложения, уеб базирани приложения за създаване и експлоатиране на нови услуги и продукти;
- ▶ използване на нови възможности във връзка с аутсорсинг и ИКТ-базирани услуги и системи.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Мехатроника и чисти технологии:

- ▶ производство на базови елементи, детайли, възли и оборудване, вграждани като част от мехатронен агрегат или самостоятелно съставляващи такъв агрегат;
- ▶ машиностроене и уредостроене, вкл. части, компоненти и системи, с акцент върху транспорта и енергетиката;
- ▶ инженеринг, реинженеринг и продължаване на жизнения цикъл на индустриални машини, уреди и системи;
- ▶ системи за автоматизирано и софтуерно подпомагано управление с приложение в производството;
- ▶ вграждане на ВЕИ в роботизирани системи с изкуствен интелект;
- ▶ създаване на съвременни информационни комплекси за автономни енергийни системи;
- ▶ роботика и автоматизация на процеси, в т.ч. 3-D моделиране на роботизирани автоматизирани системи;
- ▶ проектиране и производство на високо-технологични продукти и/или участие в над-национална производствена верига, вкл. в аеро-космическата индустрия;
- ▶ био-мехатроника;
- ▶ интелигентни системи и уреди, „интелигентни домове“ - „интелигентни градове“;
- ▶ чисти технологии с акцент върху транспорта и енергетиката (съхранение, спестяване и ефективно разпределение на енергия, електрически превозни средства и еко-мобилност, водород-базирани модели и технологии, безотпадни технологии, технологии и методи за включване на отпадъчни продукти и материали от производства в други производства).

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Индустрия за здравословен живот и биотехнологии - проектите, реализирани в тематичната област, следва да са съобразени с демаркацията с ПРСР и ОПМДР и ограниченията за предприятията от секторите на рибарството и аквакултурите, първично производство на селскостопански продукти; преработката и продажбата на селскостопански продукти:

- ▶ методи за чисто производство, съхранение, преработка и достигане до крайния потребител на специфични български съставки, средства и продукти (вкл. кисело мляко, мед и пчелни продукти, хляб, вино, млечни и месни продукти, етерични масла, бира, билки и билкови продукти, козметични средства и продукти);
- ▶ производство на специализирани храни и напитки (бебешки и детски, „космически“ храни);
- ▶ производство на инструменти, оборудване, консумативи за медицинска и дентална диагностика и терапия и/или участие в над-национална производствена верига;
- ▶ персонална медицина, диагностика и индивидуална терапия, лечебни и лекарствени форми и средства;
- ▶ медицински и лечебен туризъм с акцент върху възможностите за персонализация (немасов, а персонален туризъм);
- ▶ нано-технологии в услуга на медицината;
- ▶ био-технологии с пряко приложение за здравословен начин на живот;
- ▶ „сини“ технологии и приложение на нови методи и технологии в устойчивото ползване на речни и морски ресурси;
- ▶ производство на инсталации за добиване на екологично чиста електроенергия и промишлена вода;
- ▶ зелена икономика.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии:

- ▶ културните и творческите индустрии (според дефиниция на ЕК: архитектура, архивно дело и библиотекарство, артистични занаятчийство, аудио-визуални форми (филми, ТВ, видео игри и мултимедия), културно наследство, дизайн, вкл. моден дизайн, фестивали, музика, сценични и визуални изкуства, издателска дейност, радио;
- ▶ компютърни и мобилни приложения и игри с образователен, маркетинг и/или развлекателен характер;
- ▶ алтернативен (селски, еко-, културен и фестивален) и екстремн туризъм и спорт (за стимулиране на несезонен, немасов, а постоянен нишов туризъм);
- ▶ производство на стоки и съоръжения с пряко приложение в тези сфери (напр. национални (регионални) носии,
- ▶ велосипеди, стени за катерене и др. стоки за алтернативни и екстремни спортове, костюми, декори, материали за исторически възстановки, специализирана екипировка и оборудване, печатни издания).

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Примерни дейности по Приоритетна ос 2 - Предприемачество и капацитет за растеж на МСП:

- ▶ Насърчаване на предприемачеството
- ▶ Инвестиции за подобряване на производствения капацитет за растеж чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството
- ▶ Подкрепа за специализирани услуги за МСП за развитие и укрепване на управленския капацитет
- ▶ Подкрепа за растеж на предприятията чрез подобряване на качеството и насърчаване използването на ИКТ

Секторен подход съгласно Националната стратегия за насърчаване на МСП

Бюджет за BOMP: 37 786 543 евро

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

По приоритетна ос 2 се предвижда подкрепа за секторите, изведени като приоритетни съгласно Националната стратегия за насърчаване на МСП

Допустимите сектори са съгласно Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия 2014-2020. За кандидатстване ще бъде допустимо подаване на проектни предложения само от кандидати с код на основна икономическа дейност по Класификация на икономическите дейности (КИД - 2008) в една от определените групи сектори на икономическа дейност съгласно тяхната технологична интензивност, както следва:

Високотехнологични и средно високотехнологични промишлени производства:

- ▶ C20 „Производство на химични продукти“
- ▶ C21 „Производството на лекарствени вещества и продукти“
- ▶ C26 „Производството на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти“
- ▶ C27 „Производство на електрически съоръжения“
- ▶ C28 „Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение“
- ▶ C29 „Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета“
- ▶ C30 „Производство на превозни средства, без автомобили“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Интензивни на знание услуги:

- ▶ J58 „Издателска дейност“
- ▶ J59 „Производството на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на
- ▶ музика“
- ▶ J60 „Радио- и телевизионна дейност“
- ▶ J61 „Далекосъобщения“
- ▶ J62 „Дейности в областта на информационните технологии“
- ▶ J63 „Информационни услуги“
- ▶ M72 „Научноизследователска и развойна дейност“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Нискотехнологични и средно нискотехнологични промишлени производства - проектите следва да са съобразени с демаркацията с ПРСР и ОПМДР и ограниченията за предприятията от секторите на рибарството и аквакултурите, първично производство на селскостопански продукти; преработката и продажбата на селскостопански продукти:

- ▶ С10 „Производство на хранителни продукти“
- ▶ С11 „Производство на напитки“
- ▶ С13 „Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло“
- ▶ С14 „Производство на облекло“
- ▶ С15 „Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм“
- ▶ С16 „Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене“
- ▶ С17 „Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

- ▶ C18 „Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители“
- ▶ C19 „Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти“
- ▶ C22 „Производство на изделия от каучук и пластмаси“
- ▶ C23 „Производство на изделия от други неметални минерални суровини“
- ▶ C24 „Производство на основни метали“
- ▶ C25 „Производство на метални изделия, без машини и оборудване“
- ▶ C31 „Производство на мебели“
- ▶ C32 „Производство, неklasифицирано другаде“
- ▶ C33 „Ремонт и инсталиране на машини и оборудване“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Недопустими за финансиране по ОПИК 2014-2020 са проекти, изпълнявани от микро предприятия в селските райони и от предприятия, които не са допустими съгласно демаркационната линия с оперативните програми, ПРСР и други програми.

В рамките на избраните мерки няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма, като проверката ще се извършва на ниво индивидуален проект.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

По ОПРЧР по приоритетна ос 1 “Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места” МИГ могат да включват в стратегиите за ВОМР следните области на подкрепа:

- Достъп до заетост на икономически неактивни и безработни лица (ИП 1);
- Насърчаване и подпомагане на младежката заетост (ИП 3);
- Самостоятелна заетост и предприемачество (ИП 5)
- Повече възможности за учене през целия живот и адекватност на знанията и уменията на работещите спрямо нуждите на бизнеса (ИП 6);
- Подкрепа за предприятията по отношение на човешките ресурси и условията на труд; въвеждане на гъвкави форми на заетост и по-добро съчетаване на личния и професионалния живот (ИП 7).

ПО 1: Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места

Инвестиционен приоритет 1 - насочен към заетост за безработните (вкл. трайно безработните) и неактивните лица

Специфични цели, насочени към:

- ▶ безработни или неактивни лица от 30 до 54 г.
- ▶ безработни или неактивни лица с ниско образование от 30 до 54 г.
- ▶ безработни или неактивни лица над 54 г.

ПО 1: Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места

Инвестиционен приоритет 3 - насочен към заетост за безработни и неактивни младите хора (особено тези, които не са ангажирани с трудова дейност, образование или обучение), вкл. младежи, изложени на риск от социално изключване, и младите хора от маргинализирани общности

Специфични цели, насочени към младежи до 29 г.:

- ▶ икономически неактивни, извън образование и обучение
- ▶ безработни, с основно и по-ниско образование
- ▶ безработни, със завършено средно или висше образование

ИП 1 или 3: примерни дейности

- ▶ Активирание на неактивни младежи до 29 г. вкл.;
- ▶ Посреднически услуги на пазара на труда; трудови борси;
- ▶ Професионално информиране и консултиране; психологическо подпомагане;
- ▶ Обучения: мотивационно за професионална квалификация за ключови компетентности;
- ▶ Осигуряване на заетост, обучение по време на работа (чиракуване) и стажуване; стимули за работодатели (вкл. субсидии);
- ▶ Субсидии за мобилност с цел работа и др.

Бенефициенти:

- ▶ Работодатели, местни власти, НПО, центрове за професионално обучение (ЦПО), центрове за информация и професионално ориентиране (ЦИПО), трудови посредници и др.

ПО1: Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места

Инвестиционен приоритет 6, насочен към подобряване на равния достъп до възможностите за учене през целия живот за всички възрастови групи (предимно обучения за работещи)

Специфични цели, насочени към :

- ▶ заетите лица над 54 г. - квалификация и компетентности
- ▶ заетите лица със средно и по-ниско образование - нови знания и умения
- ▶ заетите лица, работещи в приоритетни сектори - подобрени знания и умения

ИП 6: Подобряване на равния достъп до учене през целия живот

- ▶ Примерни дейности;
- ▶ Обучение с цел по-добра професионална реализация:
 - за повишаване на професионалната квалификация и/ или за придобиване на нова;
 - за придобиване на ключови компетентности;
- ▶ Осигуряване на достъп до иновативни форми за учене през целия живот;
- ▶ Разработването и внедряване в предприятията на системи за обучение на заети;
- ▶ Въвеждане в предприятията на обучителни методи и програми, основани на практиката.

Бенефициенти: работодатели, ЦПО и др.

ПО 1: Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места

Инвестиционен приоритет 7: „Приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промените,,

Специфична цел, насочена към:

- ▶ **Заетите** в предприятията, в които са въведени нови системи, практики и инструменти за развитие на човешките ресурси и подобряване на организацията и условията на труд

ИП 7: Приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промените

Примерни дейности:

- ▶ Подкрепа за услуги за заети и работодатели с цел превенция или смекчаване последствията от икономическо реструктуриране;
- ▶ Усъвършенстване на системите за УЧР в предприятията:
 - по-лесното съвместяване на професионалния, семейния и личния живот;
 - удължаване трудовия живот на по-възрастните работници и служители;
- ▶ Подкрепа за „зелени“ модели за организация на труда в предприятията:
 - за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труда;
 - за подобряване на социалния климат.
- ▶ Обучения за мениджъри на МСП и предприемачи -подобряване на управленски и предприемачески умения

Бенефициенти: Работодатели; НПО, ЦПО, ЦИПО и др.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

По приоритетна ос 2 “Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване” допустими за финансиране са следните области на подкрепа:

- Интеграция на маргинализираните общности, в т.ч. роми, мигранти, др. (ИП 1)
- Активно включване на най-отдалечените от пазара на труда, подкрепа за семейства с деца (ИП 2);
- По-добър достъп до устойчиви услуги на достъпна цена, вкл. здравни и социални услуги - интегриран подход (ИП 3);
- Развитие на социалната икономика и подкрепа за социалните предприятия (ИП 4).

ПО 2 "Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване"

Инвестиционен приоритет 1: Социално-икономическа интеграция на маргинализирани общности като ромите

Специфична цел, насочена към:

Лицата от уязвими етнически общности с фокус върху ромите, мигранти, участници с произход от други държави

Бенефициенти:

- ▶ Доставчици на социални услуги;
- ▶ Работодатели; социални партньори;
- ▶ Местни власти; Читалища;
- ▶ ЦПО, ЦИПО, организации на пазара на труда.

ПО 2, ИП1 ИНТЕГРИРАНИ ЦЕЛЕВИ МЕРКИ

- ▶ 1. Достъп до заетост
- ▶ 2. Достъп до образование и обучение
- ▶ 3. Достъп до социални и здравни услуги
- ▶ 4. Развитие на местните общности и преодоляване на стереотипи

Задължително „Достъп до социални и здравни услуги“ + допълнителна втора сфера

Съответствие с Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите, с областните стратегии и общинските планове

ПО 2 "Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване"

Инвестиционен приоритет 2:

- ▶ „Активно приобщаване, включително с оглед насърчаване на равните възможности и активното участие и по-добрата пригодност за заетост"

Специфични цели, насочени към:

- ▶ Семейства с деца /вкл. с увреждания/ -търсят работа или са включени в заетост, след предоставени интегрирани мерки за социално включване;
- ▶ Хората с увреждания - търсят работа или са заети чрез предоставяне на социални и здравни услуги, вкл. чрез интегрирани мерки за тях и техните семейства.

ПО 2, ИП 2 - Дейности и бенефициенти

Примерни дейности:

- ▶ Услуги по превенция (семејно консултирање, превенция на изоставяњето и други);
- ▶ Подкрепајќи услуги, в т.ч. интегрирани междусекторни услуги в общноста или в семејна среда;
- ▶ Интегрирани комплексни мерки, вкл. в общноста;
- ▶ Насърчавање участието на пазара на труда на лица, полагајќи грижи за зависими членове на семејства;
- ▶ Подобрявање достапа до здравеопазвање и промоција на здравето; Местни социални дейности за социално вклучвање и др.

Бенефициенти:

- ▶ Доставчици на социални услуги; доставчици на здравни услуги;
- ▶ НПО, обучителни организации, лечебни заведения ;
- ▶ Местни власти; регистрирани поделения на вероизповеданията.

ПО 2 "Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване"

Инвестиционен приоритет 3 (частично):

- ▶ Повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, вкл. здравни и
- ▶ социални услуги от общ интерес

Специфични цели, насочени към:

- ▶ Хора с увреждания в изключително тежко положение и хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване

Дейности: достъп до услуги за социално включване и здравеопазване (в общността или в домашна среда); подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето ; местни социални дейности за социално

Бенефициенти: като при ИП 2

ПО 2 "Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване"

Инвестиционен приоритет 4, насочен към: подпомагане на социалното предприемачество, насърчаване на социалната икономика с цел улесняване на достъпа до заетост "

Специфична цел, насочена към:

- ▶ Увеличаване броя на зетите в социалните предприятия - нови и съществуващи

ПО 2, Инвестиционен приоритет 4

Дейности и бенефициенти

Примерни дейности:

- ▶ Подкрепа за дейността на социални предприятия, специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания във връзка с осигуряване на заетост;
- ▶ Социален маркетинг и популяризиране на социалната икономика ;
- ▶ Заетост за уязвими лица в социалната икономика, вкл. "подкрепена" заетост за хората с увреждания;
- ▶ Обучение и квалификация за лицата, за които се осигурява заетост в социалните предприятия;
- ▶ Подкрепа за партньорства и разпространение на добри практики;
- ▶ Обучения на ЧР за ефективно управление на социалните предприятия.

Бенефициенти:

- ▶ Социални предприятия; специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания; НПО, местни власти, доставчици на социални услуги и др.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Максимален размер на средствата от ОП РЧР за една стратегия за ВОМР - до 760 000 евро;

Максимален размер на финансиране за един проект - до 200 000 евро;

Интензитет - до 100 % безвъзмездната финансова помощ;

Допустими за финансиране разходи по мерките от стратегиите за ВОМР са:

Съгласно ЗУСЕСИФ, Регламенти 1303/2013, 1304/2013, 966/2012 и приложимото национално законодателство за 2014 - 2020;

Допустимите разходи следва да кореспондират с предвидените мерки и дейности в стратегията;

Ресурсите за осъществяване на мерките да бъдат планирани в подходящо количество и качество и при най-добра цена.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

При определяне на мерките в стратегията за ВОМР:

При подготовката на стратегия за ВОМР при включване на мерки, финансирани от ОПРЧР, следва да се спазват Указанията за определяне на мерките с финансиране, изготвени от УО на ОП РЧР.

Съдържанието на мерките по ОПРЧР задължително следва посоченото съдържание в Указанията – напр. включват се и целеви групи, специфични критерии, и др.

Мерките да се съобразят с конкретната насоченост и специфичните указания за приоритетна ос 1 и 2 от Указанията на УО.

Важно е също да се знае, че ОП РЧР не финансира мерки за ВОМР с бенефициент МИГ.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

При определяне на мерките в стратегията за ВОМР:

Мерките на СМР трябва да попадат в някой от посочените инвестиционни приоритети на приоритетни оси 1 и 2;

Целите на мерките трябва да допринасят пряко за постигането на специфичните цели на избрания приоритет;

В обхвата на мерките да се посочват точно целевите групи от Указанията, които да са съобразно избрания инвестиционен приоритет на ОПРЧР и специфичната цел/и;

Постигането на целите да се измерва чрез индикаторите за изпълнение и за резултат в ОПРЧР, които съответстват на специфичната цел/и на избрания приоритет. Могат да се добавят и специфични за мярката допълнителни индикатори.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

При определяне на мерките в стратегията за ВОМР:

Да се има предвид демаркацията между програмите;

Да се имат предвид проектите, одобрените по ОП РЧР чрез национални процедури за териториите, подащи в обхвата на МИГ, които ще се реализират в предстоящите години – да не се допуска препокриване (напр. в социалната сфера);

Дейностите да набелязват цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове;

Да се отправят запитвания (при необходимост) към УО на ОП РЧР за приложими практики по отношение на отделни видове разходи и техните нива, избягване на двойно финансиране и др.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Бенефициенти (кандидати и партньори):

- Допустимите бенефициенти по мерките трябва да са от списък на допустими бенефициенти на ОП РЧР по съответния инвестиционен приоритет;
- За допустими кандидати/партньори се посочват само тези видове организации, които могат целесъобразно и обосновано да извършат дейностите;
- Партньорствата са възможни, но не са задължителни;
- Кандидатите и партньорите като вид организации да съвпадат с тези, посочени като допустими бенефициенти в Указанията.
- Избирането на партньори за проектите трябва да става с ясна и прозрачна процедура с обективни правила;
- Земеделските производители не са допустими бенефициенти за ВОМР по мерки на ОП РЧР.

ПРОГРАМА ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО

Териториален обхват на Програмата за морско дело и рибарство:

- Крайбрежието на Черно море
- Поречието на р. Дунав
- Вътрешността на страната, райони с висока концентрация на дейности, свързани със секторите на рибарството и аквакултурите

Критерии за избор на рибарски райони:

- Степен на зависимост на местните жители от състоянието на секторите на рибарство и аквакултури, измерена чрез:
- Брой активни риболовни кораби, включително от дребномащабния крайбрежен риболов - 40 кораба или
- Брой на заетите в сектора на аквакултурите - 25 FTE или
- Брой риболовни кораби по р. Дунав - 40 кораба
- Територията на рибарските райони - най-малко 400 км²
- Населението на рибарските райони - м/у 10 000 и 150 000 жители.

ПРОГРАМА ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО

Финансов ресурс по подхода WOMP:

- За еднофондова стратегия, прилагана от МИРГ, финансирана единствено със средства от ЕФМДР, левовата равностойност на 2 000 000 евро;
- За многофондова стратегия, прилагана от МИРГ, левовата равностойност на 1 500 000 евро;
- За многофондова стратегия, прилагана от МИГ, левовата равностойност на 50 000 евро.

Дейностите, финансирани от ЕФМДР, трябва да са съсредоточени върху рибарството или аквакултурата, като е възможно да се зложат по-широки рамки, насочени към диверсификация на дейностите в рибарските райони.

Тематичният избор на мерките зависи от нуждите на района и трябва да е насочен към устойчивото му развитие, като обхваща цялата територия на МИРГ/МИГ и отговаря на целите на ПМДР.

ПРОГРАМА ЗА МОРСКО ДЕЛО И РИБАРСТВО

Видове подпомагани дейности:

- добавяне на стойност, създаване на работни места, привличане на младите хора и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на продукти от риболов и аквакултури;
- подпомагане на диверсификацията в рамките на риболова с търговска цел или извън него, ученето през целия живот и създаването на работни места в райони за рибарство и аквакултури;
- подобряване и използване на екологичните дадености на районите за рибарство и аквакултури, включително операции за смекчаване на въздействието от изменението на климата;
- насърчаване на социалното благополучие и културното наследство в районите за рибарство и аквакултури, включително рибарството, аквакултурите и морското културно наследство;
- засилване на ролята на рибарските общности в местното развитие и управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ОКОЛНА СРЕДА

Финансовият ресурс за стратегиите за ВОМР по ОПОС е в размер на безвъзмездната финансова помощ от приоритетна ос 3 “Натура 2000 и биоразнообразие” на ОПОС 2014 - 2020 г. За втора покана по подмярка 19.2 са заделени 34 910 789 лева.

Безвъзмездна финансова помощ (БФП) по проектите е до 100% от общите допустими разходи;

Максимален размер на БФП за изпълнение на дадена дейност е до 60 евро за 1 хектар. **ВАЖНО! Допустимите дейности за финансиране по линия на ОПОС не са компенсаторни плащания.**

Допустими бенефициенти:

- Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност със седалище и адрес на управление на територията на МИГ. **ВАЖНО! МИГ НЕ Е ДОПУСТИМ БЕНЕФИЦИЕНТ!**
- Общини със седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ОКОЛНА СРЕДА

Основните допустими дейности са:

- За подобряване на природозащитното състояние на видове в “неблагоприятно-незадоволително“ състояние;
- Извършване на преки консервационни дейности за видове;
- Изграждане/реконструкция/рехабилитация на инфраструктура, необходима за подобряване на природозащитното състояние на видовете.
- **ВАЖНО!** Включените в стратегията за ВОМР дейности по ОПОС 2014 - 2020 г. трябва да имат ясен принос към изпълнение на специфичните цели на програмата и на стратегията и задължително трябва да произтичат от включения в стратегиите за ВОМР анализ на територията, очертаващ необходимостта от финансиране по ОПОС 2014-2020 г., както и да отговарят на целите на стратегията.
- Не е допустимо изграждане/рехабилитация/реконструкция на друга инфраструктура, която няма пряко въздействие върху видовете/местообитанията на тези видове като напр. екопътеки и посетителски центрове и др. подобни.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Основни направления на дейностите по ОП НОИР при прилагането на подхода ВОМР са:

1. Повишаване на качеството и подобряване на достъпа до училищно образование в малките населени места;
2. Интеграция на деца и ученици от етническите малцинства и маргинализираните общности, както и тези потърсили и получили международна закрила;
3. Намаляване броя на необхванатите от образователната система, на отпадащите и на преждевременно напусналите училище.

Максималният размер на общия публичен принос във финансовия план на една стратегия за ВОМР от ОП НОИР ще бъде в размер на левовата равностойност на 500 000 евро;

Максималният размер на допустимите разходи за 1 проект към стратегия за ВОМР ще бъде равен на левовата равностойност на 200 000 евро.

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Основни мерки:

- ▶ Мярка 4 - Инвестиции в материални активи (подмярка 4.1 и подмярка 4.2) - подобряване на икономическата стойност на стопанствата и предприятията, инвестиции за подобряване на околната среда, материални и нематериални активи, съхранение и преработка на земеделска продукция, и др.;
- ▶ Мярка 6 - Развитие на стопанства и предприятия (подмярка 6.4) - развитие на туризъм, производство или продажба на неземеделски продукти, развитие на услуги във всички сектори, развитие на занаяти, производство на енергия от ВЕИ и др.;
- ▶ Мярка 7 - Основни услуги и обновяване на селата в селските райони - развитие на инфраструктура, местни услуги, културно и природно наследство;
- ▶ Мярка 8 - Инвестиции в горски територии, развитие и подобряване на жизнеспособността на горите;

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!